

JOHDANTO

Nuoriso - ja sosiaalisen sirkuksen opintokokonaisuuden opinto-ohjelma (5 op) on nuorisotyöntekijöille suunnattu koulutus, joka tarjoaa perustiedot ja -taidot tukemaan nuoria siirtymään aikuisuuteen sirkustaiteen avulla.

Opetussuunnitelma pohjautuu pohjoismaisen opetussuunnitelmateorian periaatteisiin, jonka tavoitteena on kokonaisvaltainen voimaannuttaminen nuorten henkilökohtaiseen kasvuun ja omatoimisuuteen. Näin ollen opetussuunnitelma on opiskelijakeskeinen ja jättää opettajille itsenäisyyttä opetussuunnitelman tulkintaan. Opettajan rooli on toimia oppimisen tukijana.

Opetussuunnitelman laajuus on 5 opintopistettä. 1 opintopiste (op) tarkoittaa opiskelijalle 27 tuntia työtä. 5 op tekee yhteensä siis 135 työtuntia. Ensimmäinen moduuli on teoreettinen johdatus historialliseen, sosiopedagogiseen taustaan, arvoihin ja kohderyhmiin. Seuraavat moduulit ovat käytännön sirkusharjoituksia, joihin liittyy taiteellisen ja pedagogisen luovuuden soveltaminen ja tukeminen. Oppimismenetelmät ja -välineet koostuvat video-opetusohjelmista, itsenäisestä digitaalisesta työstä, teoreettisista ja käytännön harjoituksista, kirjallisuudesta sekä itsearviointista kurssin aikana ja sen jälkeen.

Tämä opetussuunnitelma antaa alustavat taidot seuraaville kahdeksalle kompetenssille, jotka on koottu sosiaalisen sirkuskouluttajan kompetenssien viitekehykseen (Toim. European Youth Circus and Education Network 2016). Sen mukaan nuoriso ja sosiaalisen sirkuksen opettaja:

- 1) Osoittaa hyvää taiteen ja tieteen hallintaa sirkuksen opettamisessa, Moduulit 1,2 ja 3.
- 2) Luo ja ylläpitää turvallista fyysistä ja emotionaalista oppimisympäristöä, Moduulit 2, 3 ja 4.
- 3) Kehittää pedagogisia työkaluja ja käytäntöjä oppimistavoitteiden mukaisesti ja mukauttaa ne erilaisiin tilanteisiin, Moduulit 2 ja 4.
- 4) Tukee osallistujan yksilöllistä ja sosiaalista kehitystä, Moduulit 1-5.
- 5) Osaa tehdä nuoriso- ja sosiaalisen sirkuspedagogikan alaan liittyvää tutkimusta, Moduuli 1.
- 6) Arvioi ammatillista harjoittelua, Moduulit 1-5.
- 7) Kommunikoi erilaisten yleisöjen kanssa käyttämällä, Moduulit 3 ja 4.
- 8) Ohjaa nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen pedagogisia projekteja, Moduuli 4.

JOHDATUS NUORISO- JA SOSIAALISEEN SIRKUKSEEN NUORISOTYÖNTEKIJÖILLE 5 OP

Mitä on nuoriso- ja sosiaalinen sirkus?

Cadwellin (2018) mukaan Nuoriso - ja sosiaalisella sirkuksella tarkoitetaan kaikkia niitä käytäntöjä, joissa hyödynnetään sirkustaiteita (jongleerausta, akrobatiaa, tasapainoilua jne.) samalla kun työskennellään nuorten tai syrjäytyneiden parissa. Nuorisosirkus on oppijakeskeinen käytäntö, jossa sovelletaan luovasti sirkustaiteita nuorten kanssa fyysisesti ja psyykkisesti mukaansatempaavalla tavalla. Sosiaalinen sirkus voidaan ajatella yläkäsitteeksi sirkustaiteen käytölle missä tahansa huolehtivassa, tukevassa tai yhteisöllisesti rakentavassa ympäristössä. Nuorisosirkusopettaja voi työskennellä sosiaalisen sirkuksen lisäksi eri kasvatus-, terveystyö-, sosiaali- ja nuorisotyön aloilla.

Sosiaalisella sirkuksella on yleensä vahva yhteistyöverkosto muiden asiantuntijoiden, kuten sosiaalityöntekijöiden, taiteilijoiden, terveydenhuollon työntekijöiden, opettajien ja nuorisotyöntekijöiden kanssa (Lähde: European core curriculum for youth and socialcircus pedagogy 180 ects, 2022,5).

Kohderyhmä

Nuorisotyöntekijät ja muut nuorten kanssa työskentelevät

Kurssin tavoite. Kurssin päätyttyä opiskelija:

- Tuntee nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen tutkimukseen perustuvan historiallisen taustan ja teoreettiset lähtökohdat, arvot ja kohderyhmät.
- Osaa käyttää pedagogisesti ja turvallisesti joitakin sirkustekniikoita ja luoda pieniä sirkusprojekteja opiskelijoidensa kanssa.
- Pohtii kriittisesti nuoriso- ja sosiaalisen sirkusprojektien tuloksia ja osaa tehdä niihin kehitysehdotuksia
- Osaa kriittisesti tehdä itsearviointia kehittääkseen osaamistaan nuoriso- ja sosiaalisirkuksen alalla.

Kurssin laajuus: 5 op. Yksi opintopiste tarkoittaa 27 tuntia työskentelyä. Opinnot sisältävät kirjallisiin ja videomateriaaleihin perehtymisen, käytännön harjoitukset ja itsearvioinnin kurssin aikana ja sen jälkeen.

OPINTOJAKSO 1

Johdatus Nuoriso ja sosiaaliseen sirkukseen

OPINTOJAKSON ESITTELY

Tässä moduulissa opiskelija perehtyy nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen taustaan: historialliseen, filosofiseen ja pedagogiseen kontekstiin ja kohderyhmiin. Teoreettiset lähestymistavat kohdistuvat nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen erityispiirteisiin. Analysoimalla erilaisia käytännön esimerkkejä opiskelija tuntee sosiaalisen ja nuorisosirkuksen arvot, avainkysymykset ja pedagogiset lähestymistavat.

OSAAMISTAVOITTEET

Opiskelija

- osaa perustiedot nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen kehityksen historiallisesta kontekstista
- tunnistaa nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen peruskäytännöt ja pedagogiset työkalut
- hahmottaa nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen arvot ja päätavoitteet
- tuntee perustiedot erilaisista nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen tapaustutkimuksista - ymmärtää nuorisotyöntekijöiden roolin ja vastuun rajat ja osaa tehdä yhteistyötä soveltuvien asiantuntijoiden kanssa.

Opiskelija

- tutustuu nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen kehityksen historiallisiin ja nykyisiin konteksteihin, sosiaalisen sirkuksen käsitteisiin, arvoihin ja päätavoitteisiin
- tarkastelee erilaisia tapaustutkimuksia nuoriso- ja sosiaalisesta sirkuksesta
- pohtii kriittisesti alan pedagogisia työkaluja ja käytäntöjä

OPPIMISMENETELMÄT JA SUORITUSTAVAT

- Video-opetusohjelmat ja muu digitaaliset oppimistehtävät
- Tutustuminen alueensa sosiaaliseen sirkukseen
- Kirjallisuus ja tieteelliset artikkelit
- Itsearviointi

OPINTOJAKSO 2

OPPIMISYMPÄRISTÖT NUORISO- JA SOSIAALISESSA SIRKUKSISSA (0,5op)

OPINTOJAKSON ESITTELY

Opiskelija perehtyy siihen, miten sosiaalinen, kognitiivinen, emotionaalinen ja fyysinen ympäristö vaikuttaa oppimiseen. Jakso antaa tietoa ja työkaluja emotionaalisen turvallisuuden varmistamiseen nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen harjoittelussa. Jaksolla myös opitaan työskentelemään erilaisten ryhmien kanssa. Jakson aikana kirkastetaan yhteistyökumppaneiden sekä nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen kouluttajien roolit ja samalla tutustutaan työntekijän ja nuoren asiakkaan väliseen työskentelysuhteeseen ja hyvinvointiin uudessa oppimisympäristössä.

OSAAMISTAVOITTEET

Opiskelija

- ymmärtää kognitiivisen, emotionaalisen ja sosiaalisen kehityksen liikunnassa ja erityisesti sirkusharjoittelussa.
- osaa luoda sirkuksen perusharjoituksissa turvallisen tunneympäristön erilaisille kohderyhmille
- hahmottaa nuorisotyöntekijöiden roolin ja vastuun rajat ja osaa tehdä yhteistyötä soveltuvien asiantuntijoiden kanssa
- ymmärtää opettajan/nuorisotyöntekijän ja oppilaiden hyvinvoinnin käsitteet

KURSSIN SISÄLTÖ

Opiskelija

- tutkii ihmisen kognitiivista, emotionaalista ja sosiaalista kehitystä liikkeeseen ja sirkusharjoitteluun liittyen
- opiskelee turvallisen tunneympäristön luomista sirkusharjoittelulle eri kohderyhmille - selvittää huolenpitovelvollisuutta ja vastuiden jakoa sosiaalityöntekijän/kouluttajan roolissa.
- syventyy hyvinvoinnin näkökulmiin koulutustilanteissa, jotka sisältävät nuorisosirkusympäristössä nuorisotyöntekijälle soveltuvan asiakassuhteen ja roolin löytämisen, ja joka auttaa luomaan motivoivan, turvallisen ja hauskan oppijakeskeisen oppimisympäristön.
- opiskelija tekee jakson aikana yhteistyötä mielenterveyden, emotionaalisen hyvinvoinnin asiantuntijoiden, terapeuttien ja sosiaalisen sirkuksen kouluttajien/koulujen kanssa

SUORITUSTAVAT JA OPPIMISMENETELMÄT

- Oppimistehtävät peleistä ja kirjallisuudesta sekä videoanalyysit.
- Käytännön tehtäviä liittyen verkostoitumiseen muiden nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten kanssa
- Itsearviointi moduulin jälkeen.

OPINTOJAKSO 3

SIRKUSTEKNIikka JA IHMISKEHO

OPINTOJAKSON ESITTELY

Tämä opintojakso on jaettu neljään (4) osaan: fysiologia, lämmittely ja valmistautumismenetelmät, tekniikat ja opetusohjelmat sekä suorituskyky. Jokainen osa yhdistää ihmiskehon peruskäytäntöihin, jotka tukevat nuorten siirtymistä aikuisuuteen. Jakso sisältää nuorisotyöntekijöille matalan kynnyksen sirkustekniikoita nuorisotyöntekijöille, joissa ei turvallisuusriskejä ja – toimenpiteet eivät ole liian vaativia. Jakso laajentaa standardoituja luottamukseen perustuvia koulutuskäytäntöjä (esim. Challenge Course, Ropes Course jne.), joilla pyritään lisäämään luottamusta ja joukkuepohjaista luottamusta nuorten keskuudessa.

OSAAMISTAVOITTEET

Tämän jakson tavoitteena on ymmärtää ihmiskehon perusasiat suhteessa sirkuksen harjoittamiseen. Jaksolla harjoitellaan erilaisia sirkustekniikoita sekä perehdytään ihmiskehon toimintaan huomioiden vammojen ehkäisy ja niistä toipuminen.

OSA 1 – FYSIOLOGIA

Osa tarjoaa perustiedot ihmisen anatomiasta ja fysiologiasta. Kokonaisvaltainen lähestymistapa oppimiseen mahdollistaa eri lähtökohtien omaavien opiskelijoiden kehotietoisuuden (ja tietoisuuden) kehittämisen sirkuksen harjoittamisessa ja opettamisessa.

OSA 2 – LÄMMITYS JA VALMISTAUTUMISMENETELMÄT

Tämä osio esittelee fyysisiä ja emotionaalisia lämmittelytekniikoita, jotka voidaan sisällyttää sirkukseen tai päivittäiseen harjoitteluun. Kurssilla esitellään myös luottamus- ja tiiminrakennusharjoituksia, kuten Ropes Course, joka tarkoittaa ulkona tehtävää henkilökohtaista kehitystä ja tiimirakennusta tukevaa harjoitusta. Toiminta koostuu korkeista ja/tai matalista elementeistä. Matalat elementit sijaitsevat maassa tai maan päällä. Korkeat elementit rakennetaan yleensä puihin tai pylväisiin, ja ne vaativat turvavarmennukset. Nämä luottamukseen perustuvat osat voivat toimia ennakkotoimintoina nuorten sosiaaliseen sirkusharjoitteluun.

OSA 3 – SIRKUSTEKNIKKAA JA OPETUSOHJEITA

Kurssilla opetellaan seuraavat sirkustekniikat:

- Jongleeraus
- Kumppani-akrobatia
- Kireä köysi
- Yksipyöräinen
- Rola Bola Tasapainotuslautta
- Diabolo
- Poi
- Kiinalainen lautanen
- Hula hula vanne
- Ilmapallon mallinnus

OSA 4 – SUORITUSKYKY

Jakso auttaa ymmärtämään sirkustaiteen esittävän luonteen ja sirkustekniikoiden esittämistä pienemmän yleisön edessä nuorisotyössä.

JAKSON OSAAMISTAVOITTEET

Opiskelija

- ymmärtää ihmiskehon toiminnan perusteet (Osa 1)
- osaa käyttää sirkusharjoituksissa erilaisia vammojen ehkäisyä ja palautumismenetelmiä (Osa1)
- osaa valmistautua henkisesti ja emotionaalisesti sosiaaliseen sirkusharjoitteluun (Osa 2)
- osaa käyttää erilaisia lämmittelymenetelmiä (Osa 2)
- kykenee kehittämään luottamusta itseensä ja kumppaniinsa (osa 2)
- tuntee perustiedot tietyistä sirkuksen lajeista ja tekniikoista (osa 3)
- soveltaa sirkustaitoja jokapäiväisessä elämässä ja/tai esiintymisessä (Osa 4)

JAKSON SUORITUSTAVAT JA OPPIMISMENETELMÄT

Opiskelija

- opiskelee sirkusharjoittelun kannalta olennaista ihmisen toiminnallista anatomiaa ja fysiologiaa
- harjoittelee sirkuksen eri alojen ja tekniikoiden perusteita
- tuottaa pieniä sirkusesityksiä käyttämällä erilaisia sirkuslajeja
- harjoittelee anatomian ja fysiologian perusvoima- ja lämmittelyharjoituksia
- harjoittelee erilaisia vammojen ehkäisy- ja palautumismenetelmiä
- tekee oppimistehtäviä liittyen kirjallisuuteen sekä videoanalyysiin.
- Itsearviointi moduulin jälkeen

OPINTOJAKSO 4

DIDAKTIikka JA LUOVUUS

JAKSON KUVAUS

Tällä jaksolla opiskelijat oppivat opettamaan sirkuksen peruslajeihin liittyen kuinka soveltaa opetuksessa sekä taiteellista että pedagogista luovuutta. Tavoitteena on myös, että opiskelija

ymmärtää sosiaaliseen sirkukseen liittyvän suunnittelun, turvallisuuden ja arvioinnin merkityksen nuorisotyöntekijän ammatissa. Kurssin aikana opiskelija tutustuu erilaisiin ryhmätyö- ja ryhmäjohtamisen menetelmiin, jotka edistävät turvallista emotionaalista, fyysistä ja sosiaalista oppimisympäristöä erilaisin luovin keinoin.

JAKSON OSAAMISTAVOITTEET

Opiskelija:

- tuntee eri kohderyhmät ja asiakkaat, ja kuinka he voivat hyötyä sosiaalisesta sirkuksesta parhaalla mahdollisella tavalla.
- osaa suunnitella, tuottaa ja arvioida sirkusprojektia/- työpajaa turvallisessa emotionaalisessa, fyysisessä ja sosiaalisessa ympäristössä.
- osaa ohjata ryhmää ja mukauttaa opetusta luovia lähestymistapoja hyödyntäen erilaisiin oppimistilanteisiin ja inklusiivinen lähestymistapa huomioiden.
- osaa edistää itseilmaisua ja luovuutta opetuksessa ja oppimisessa

JAKSON SISÄLTÖ

Opiskelija

- oppii eri sirkuksen peruslajien pedagogiset perusmenetelmät
- luo turvallisen tunneympäristön sirkuksen perusharjoituksiin eri kohderyhmille
- suunnittelee, valmistee ja arvioi sirkusopetusta/työpajaa
- oppii erilaisia ryhmätyömenetelmiä
- tutkii luovuuden merkitystä koulutusprosessissa nuoriso- ja sosiaalisen sirkuksen yhteydessä
- kuvaa kriittisesti lyhyitä ohjattuja opetuskäytäntöjä
- havainnoi opetusta nuoriso- ja sirkuskoulussa käytännössä
- reflektoi osallisuuteen ja saavutettavuuteen liittyvää didaktiikkaa

SUORITUSTAVAT/ OPPIMISMENETELMÄT

- oppimistehtävät liittyen kirjallisuuteen sekä videoaineistoihin.
- käytännön harjoittelu
- vierailu ja havainnointi sosiaalisen sirkuksen opetustunnilla ja refleктоивien muistiinpanojen tekeminen
- Itsearviointi jakson jälkeen

ARVIINTI

Arviointi: Itsearviointi asteikolla 1-5 = heikosta täyteen ammattilainen

Asteikko

5 pistettä Erinomainen

4 pistettä Erittäin hyvä, mutta voisin suoriutua vähän paremmin

3 pistettä Hyvä, mutta paljon lisätehtävää.

2 pistettä Tyydyttävä

1 piste Heikko, vähemmän kuin tyydyttävä

